

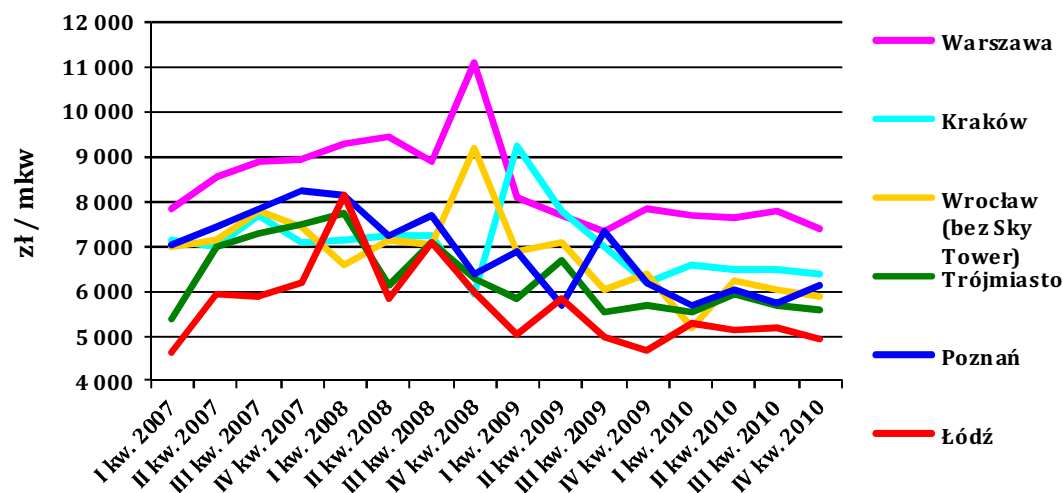
Tendencje rozwoju sektora nieruchomości mieszkaniowych w Polsce

Jacek Łaszek
Kraków, maj 2011 r.

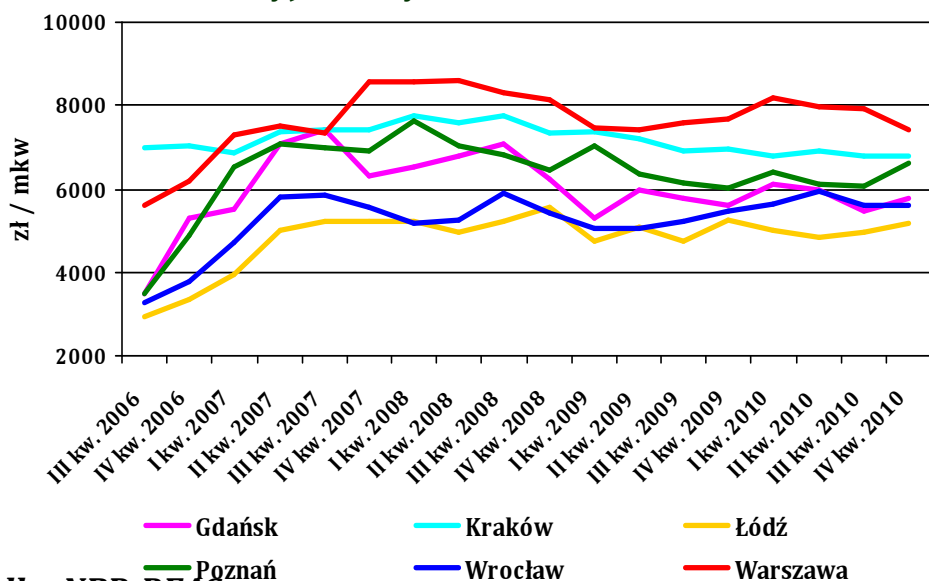
www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Stabilizacja cen na rynku mieszkaniowym, ale na wysokim poziomie

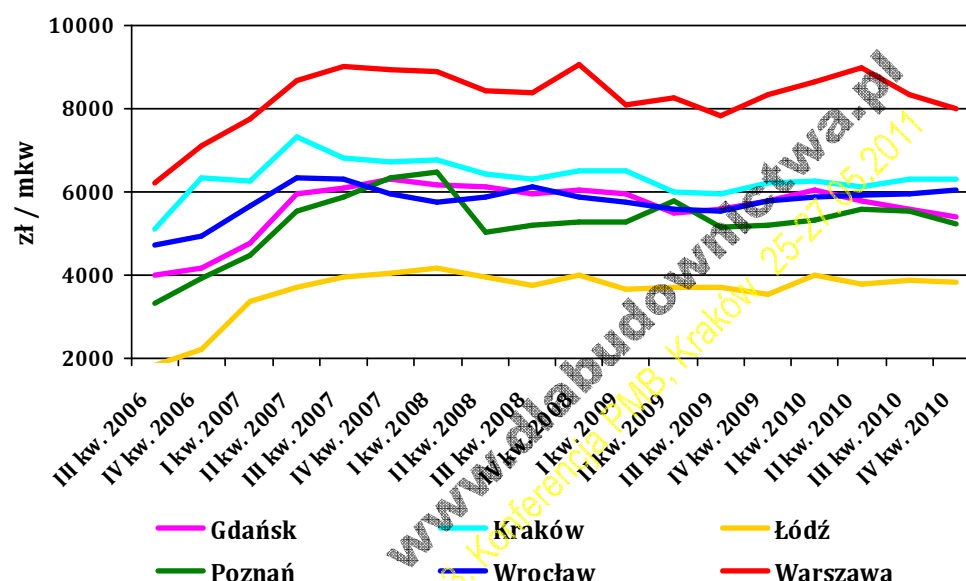
Ofertowe ceny mieszkań wprowadzonych pierwszy raz na RP

Transakcyjne ceny mieszkań - RP

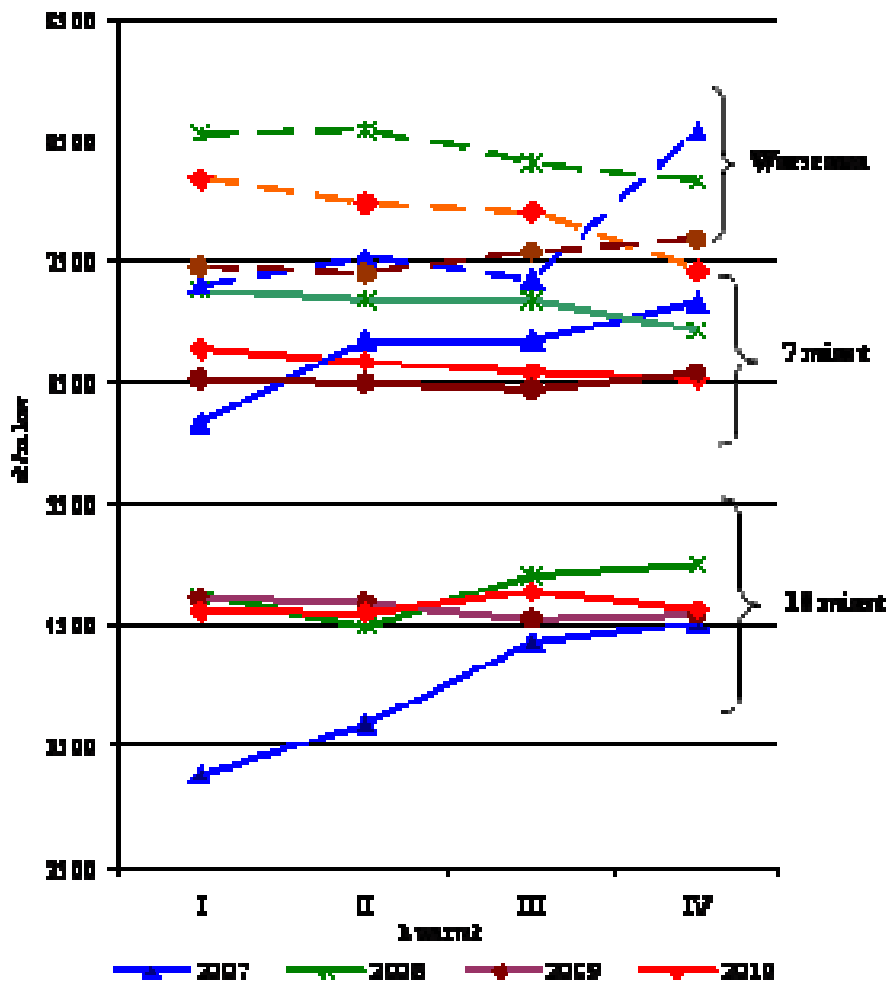
Transakcyjne ceny mieszkań - RW

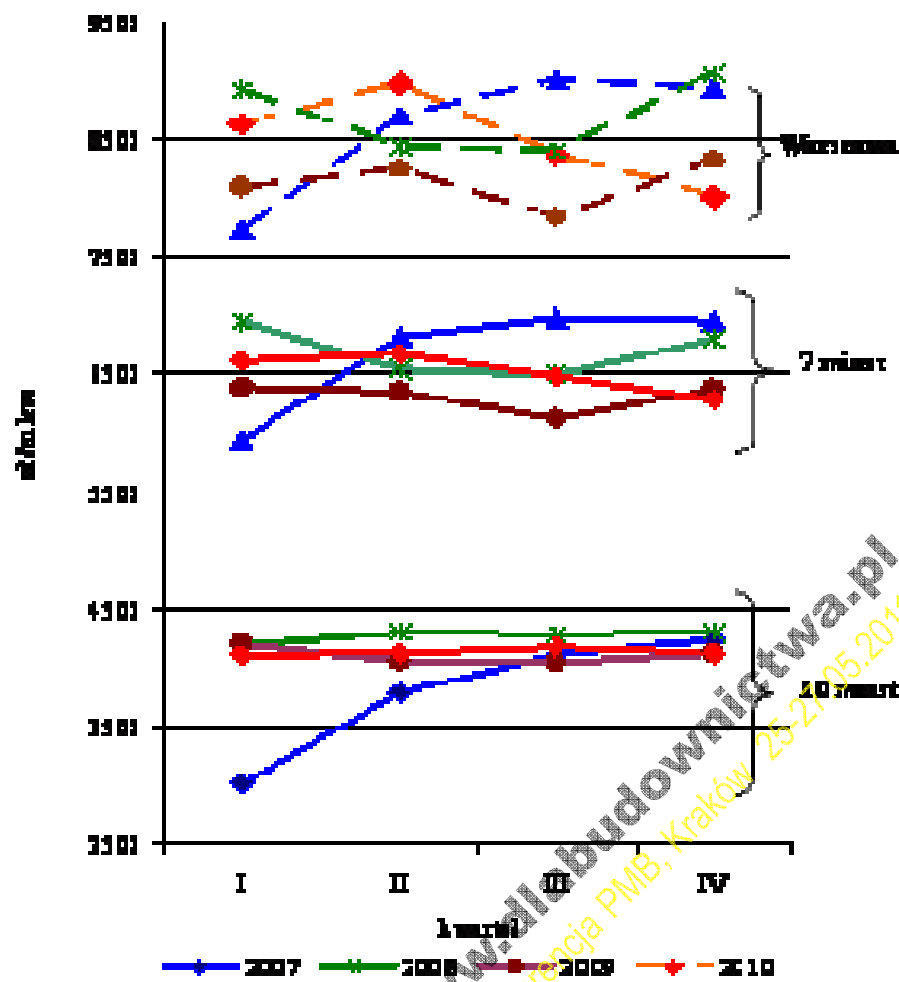
Źródło: NBP, REAS.

W czwartym kwartale 2011 wyraźne spadki cen

Średnia ważona cena mieszkania - RP, transakcje

Średnia ważona cena mieszkania - RW, transakcje

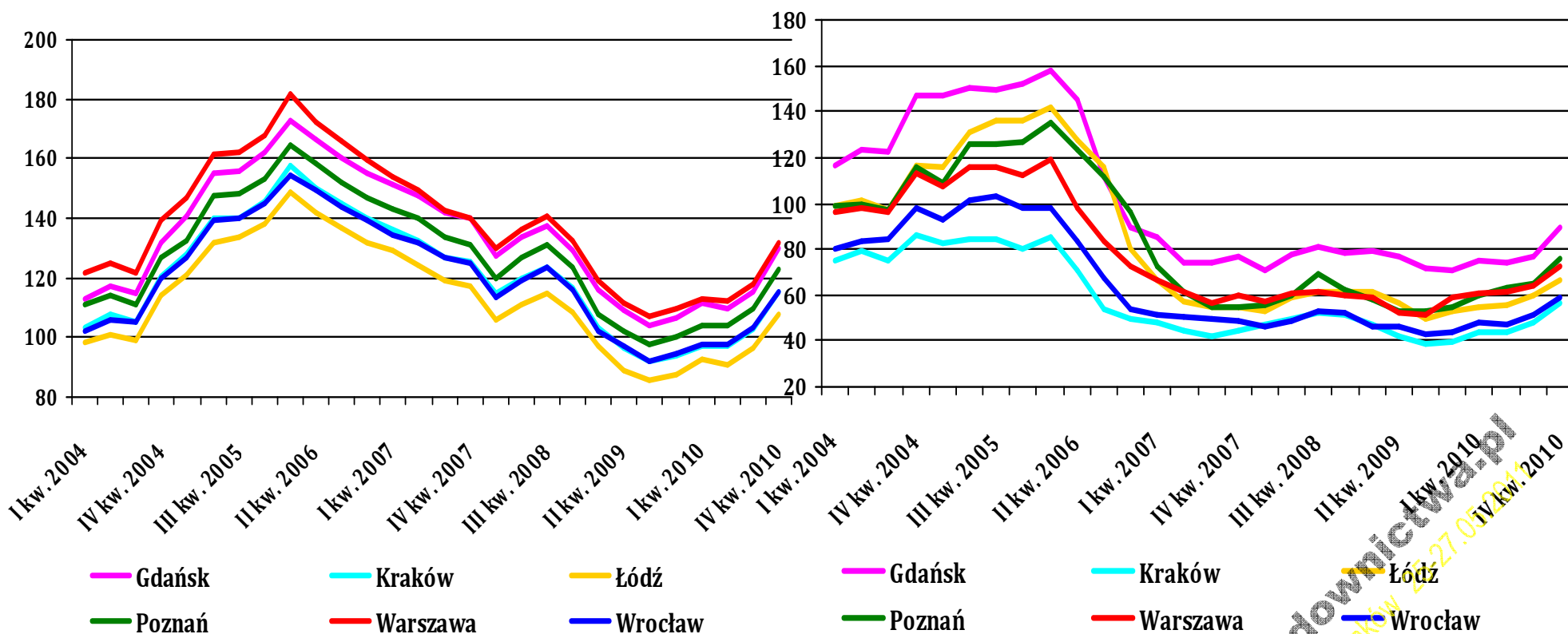
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BaRN.

www.walbudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-26.10.2011

Miary dostępności na rynku mieszkań wykazują niewielką poprawę, lecz daleko im do stanu z lat boomu

Dostępny ważony kredyt mieszkaniowy ^{1/} (w tys. zł)

Kredytowa dostępność mieszkania w m kw. przy ważonym kredycie ^{1/}

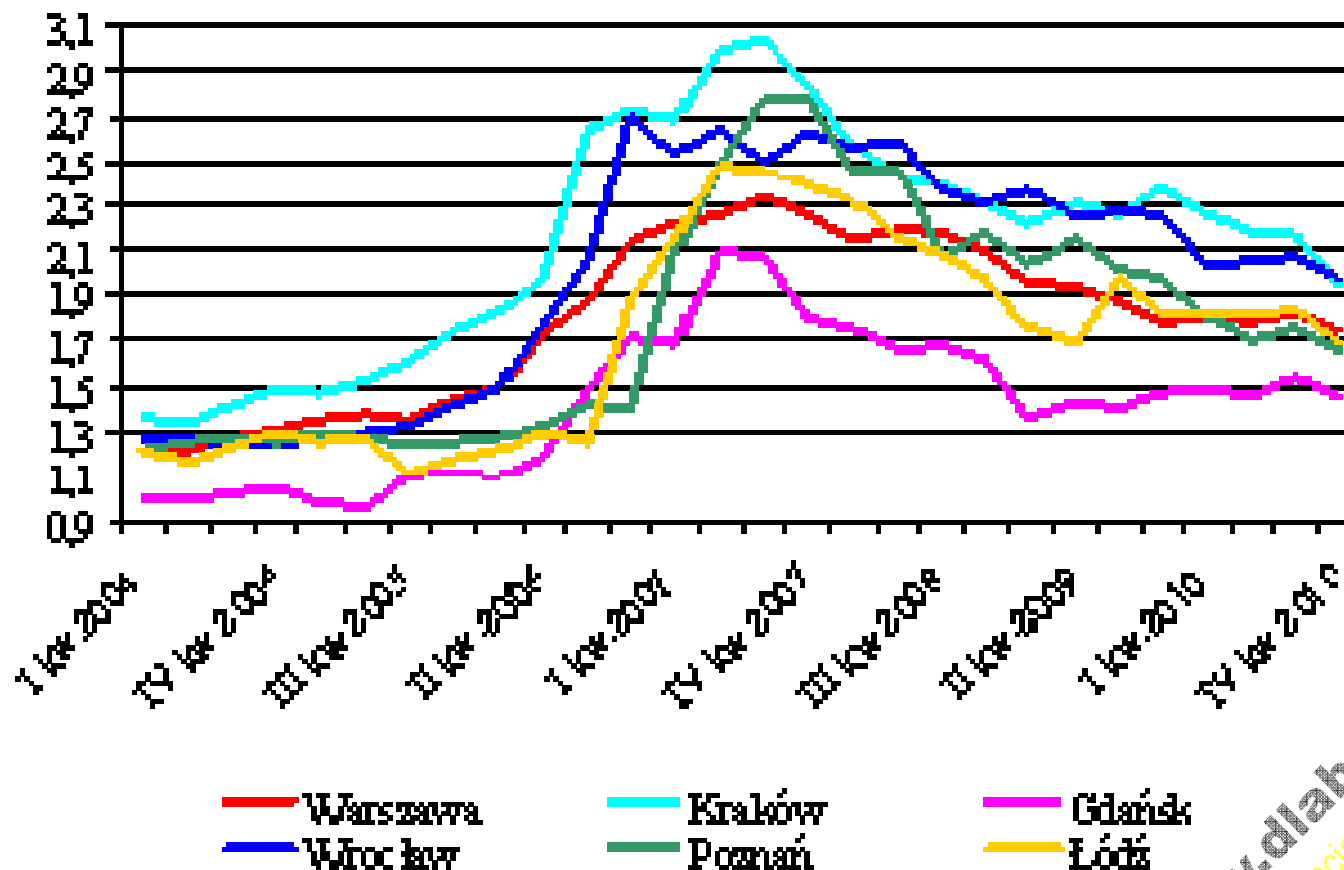
1/ Kredyt ważony strukturą walutową kwartalnego przyrostu kredytu mieszkaniowego dla osób prywatnych.

Źródło: NBP, GUS, PONT Info Nieruchomości.

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 2-27.05.2011

Napięcia powoli opadają

Ceny mieszkań wyrażone w przeciętnym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw

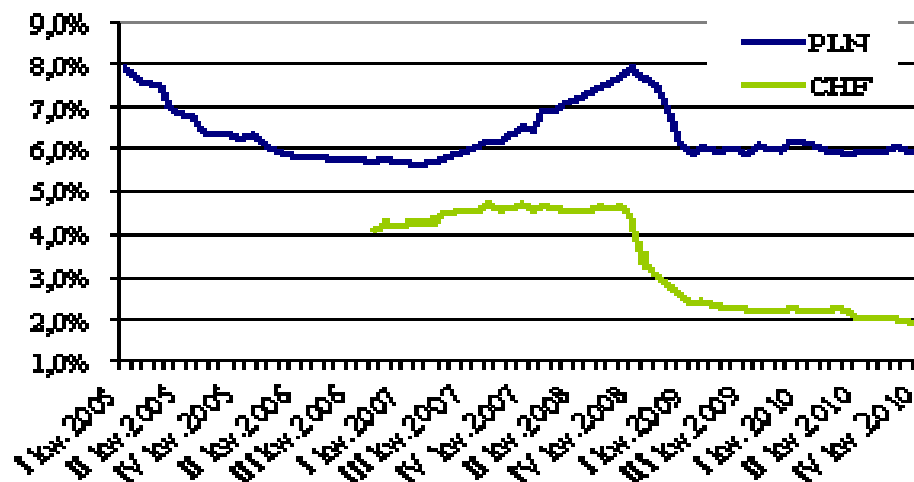

Źródło opracowanie własne na podstawie GUS, PONT Info Nieruchomości, NBP.

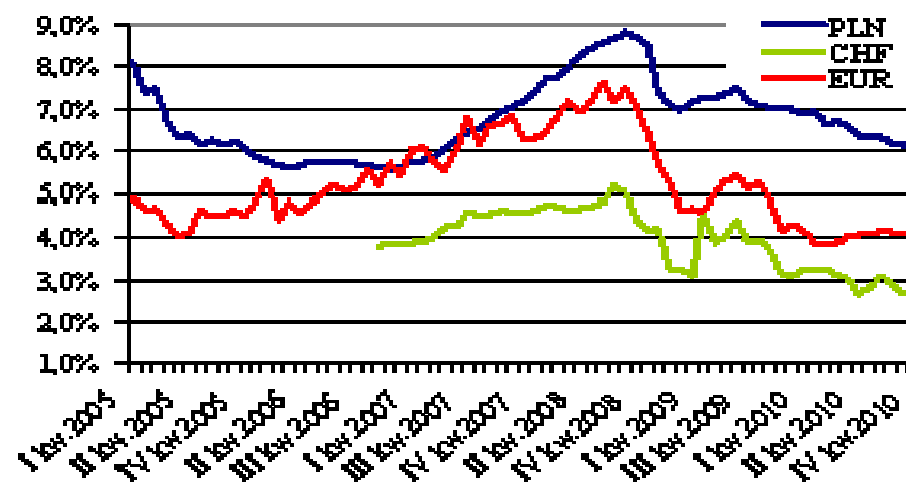
www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Marże spadły, stopa procentowa prawie powróciła do poprzedniego stanu, lecz zmieniła się struktura kredytów, co znacząco wpływa na popyt

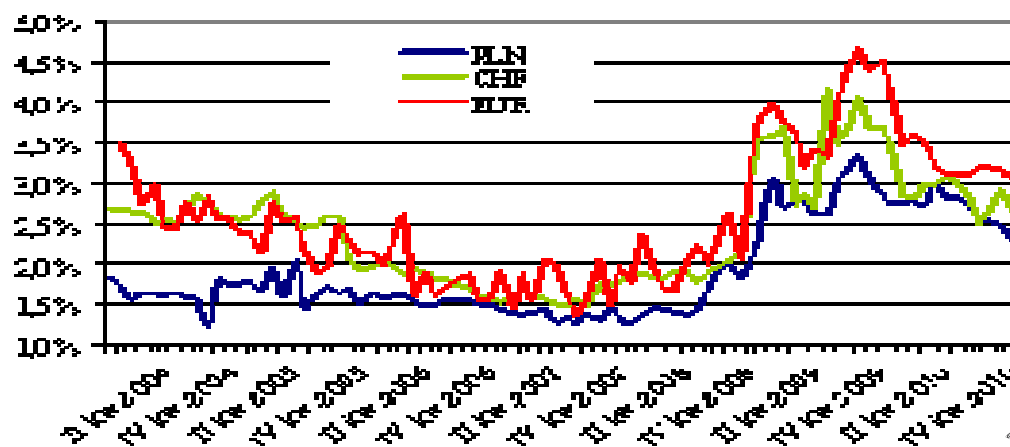
Stopy procentowe dla stanu kredytów mieszkaniowych w Polsce

Stopy procentowe dla nowych kredytów mieszkaniowych w Polsce

Marże bankowe (do WIBOR, LIBOR, EURIBOR 3M) dla nowych kredytów mieszkaniowych

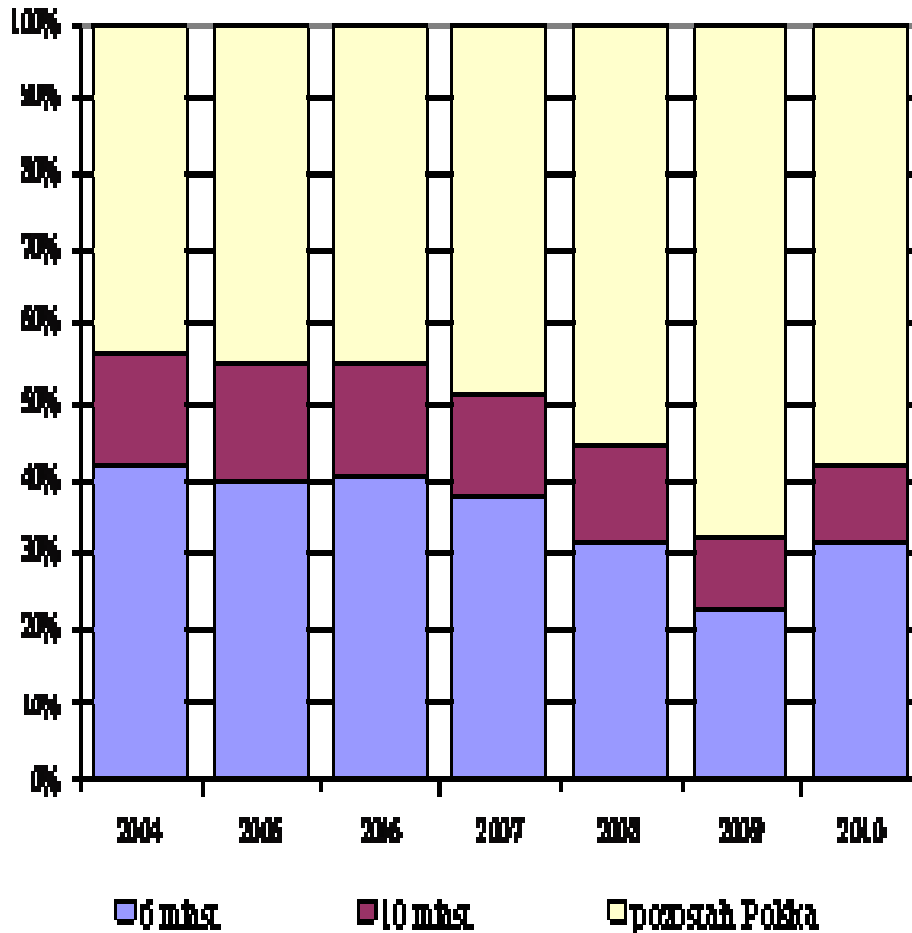

Źródło NBP.

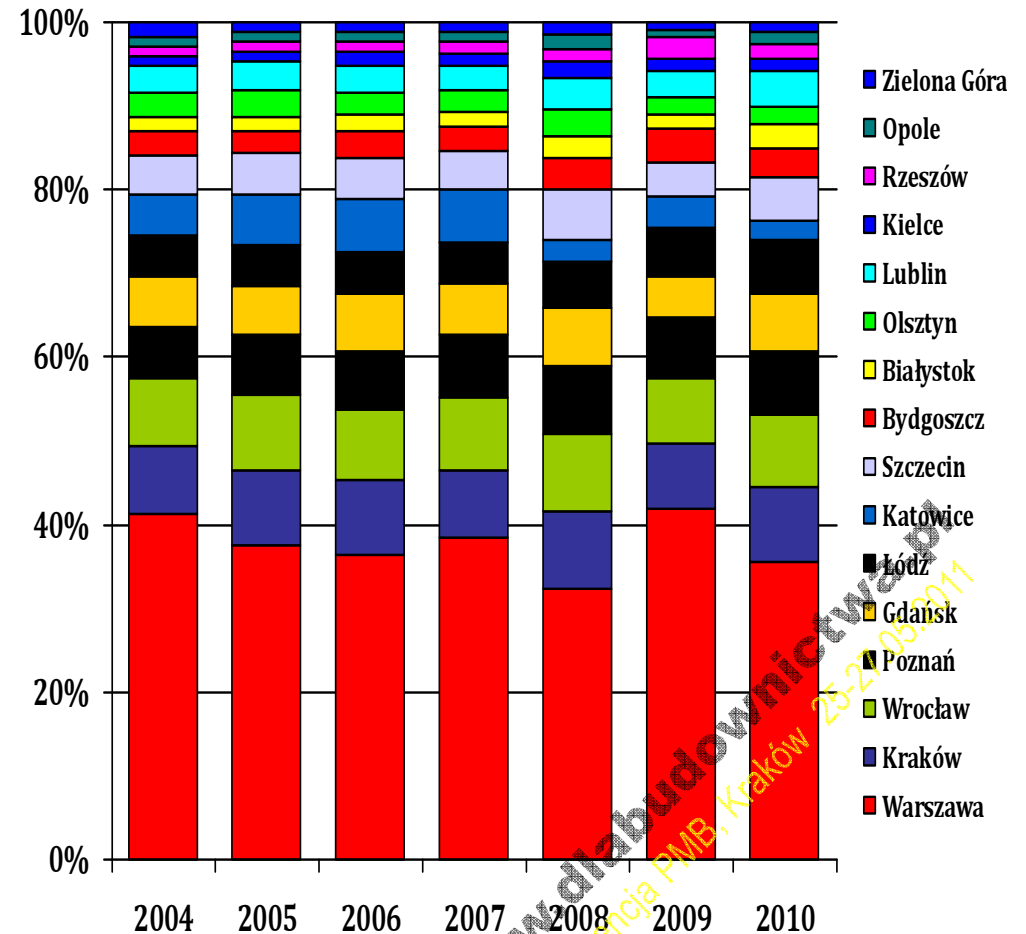
www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Struktura przestrzenna kredytu jest dosyć stabilna

Struktura przestrzenna nowego kredytu mieszkaniowego udzielonego w Polsce

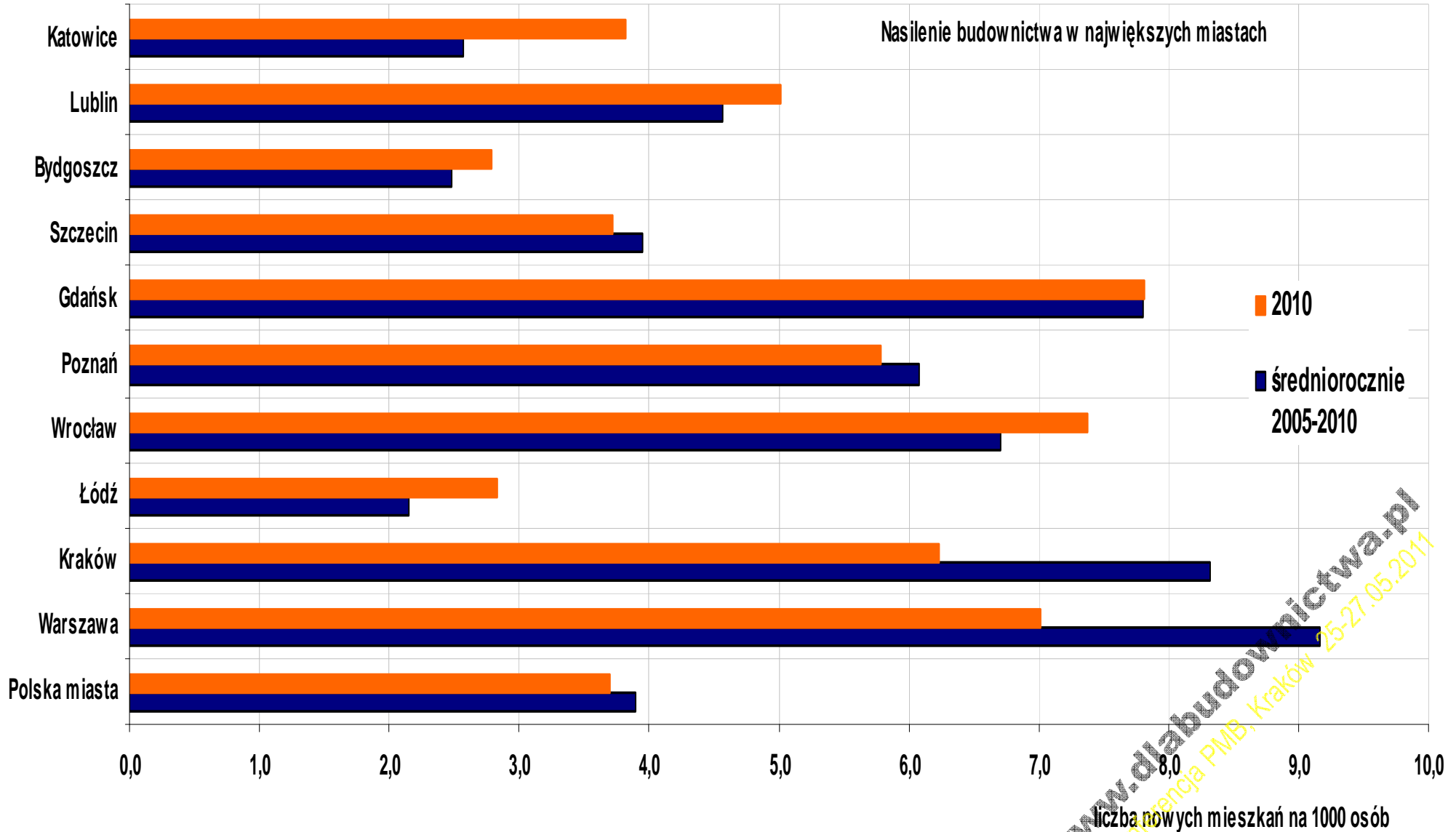
Struktura nowych kredytów mieszkaniowych w 16 miastach Polski, w czwartych kwartałach

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIK.

www.dlaBudowniczych.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-26.03.2011

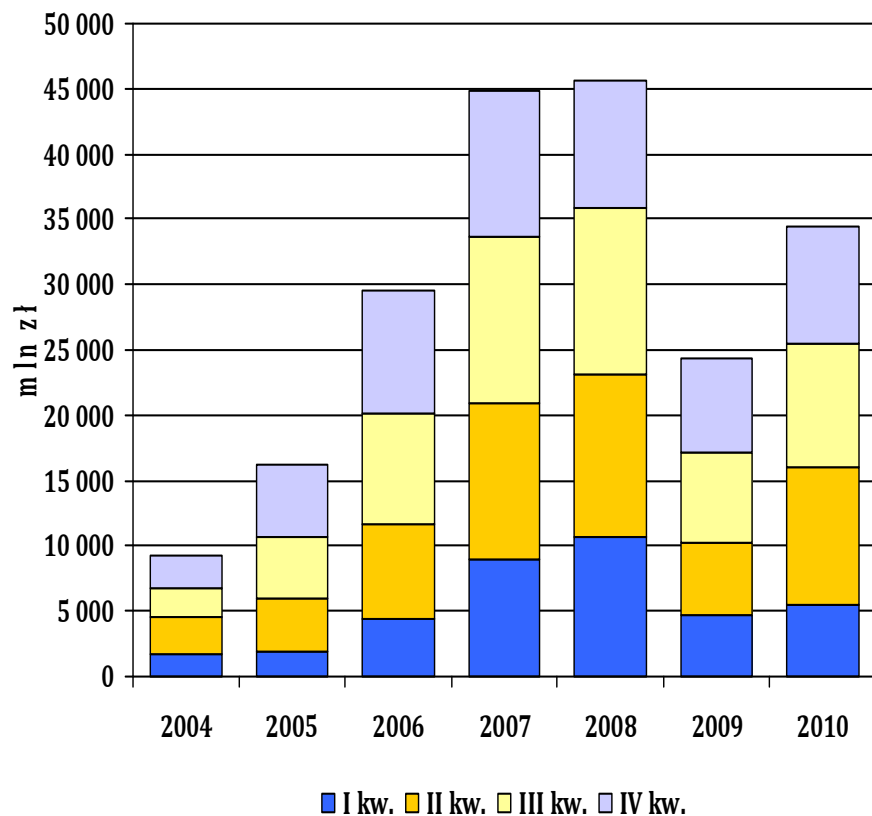
Generalnie struktura budownictwa mieszkaniowego jest dosyć stabilna - buduje się tam gdzie są wysokie ceny, ale poszczególne rynki wykazują znaczącą cykliczność

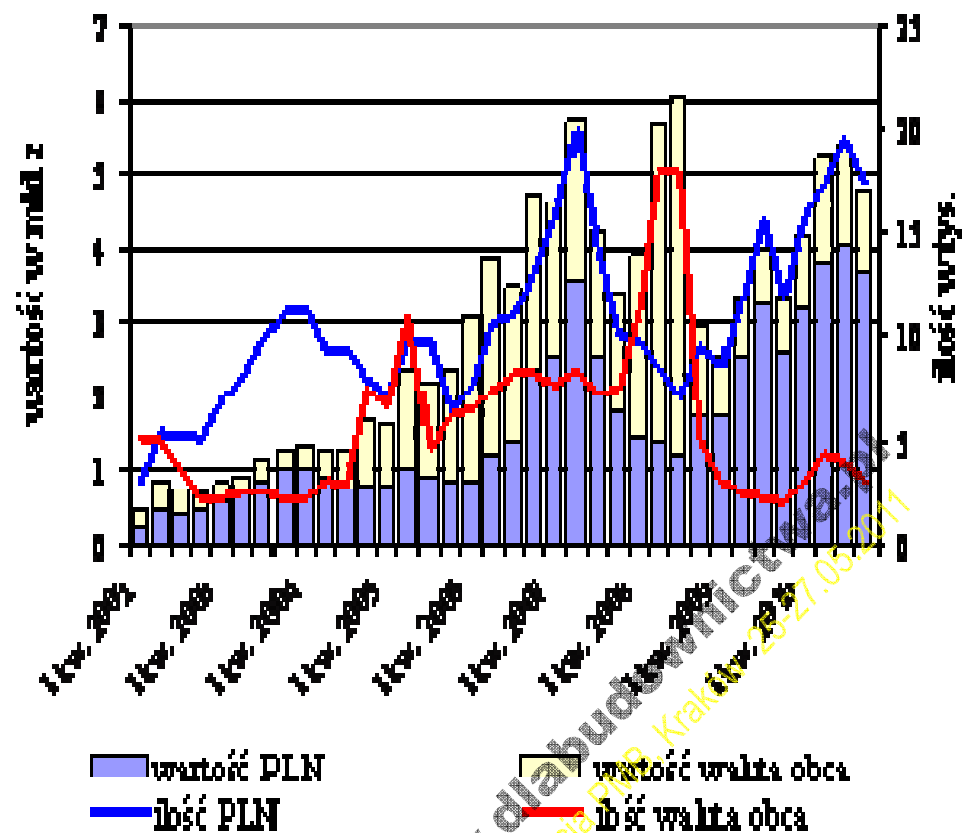
Banki stopniowo zwiększają akcję kredytową

Przyrosty kwartalne kredytu mieszkaniowego dla osób prywatnych (po korekcie kursowej)

Źródło: NBP.

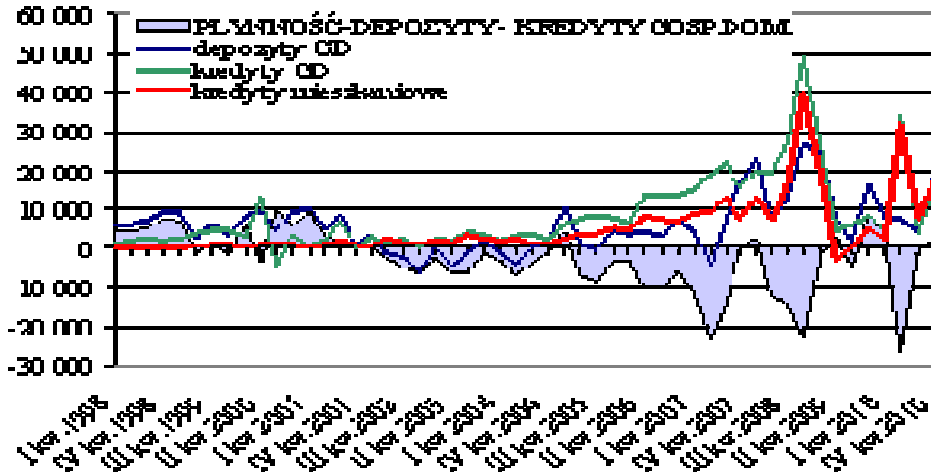
Nowy kredyt mieszkaniowy wartościowo i ilościowo

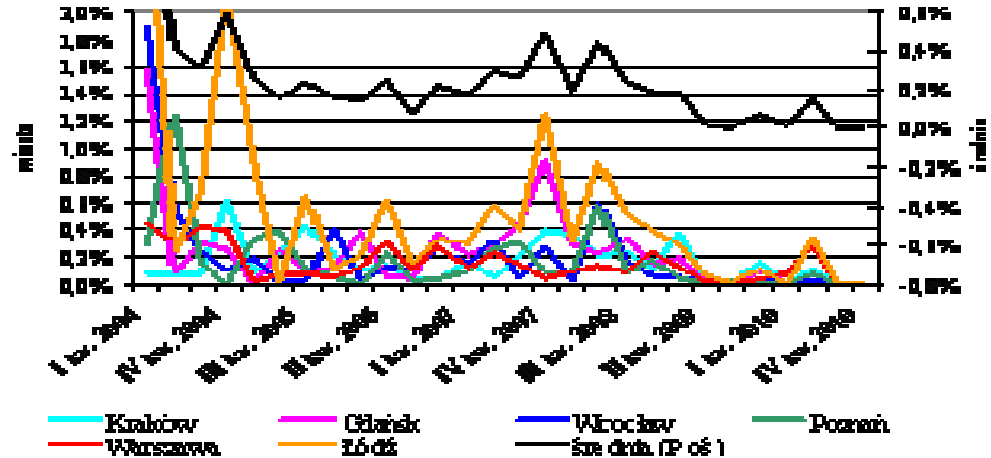
Źródło: ZBP.

Jej barierą jest jednak płynność i rentowność kredytów mieszkaniowych, zwłaszcza złotych - tych, które nie zagrażają stabilności sektora finansowego

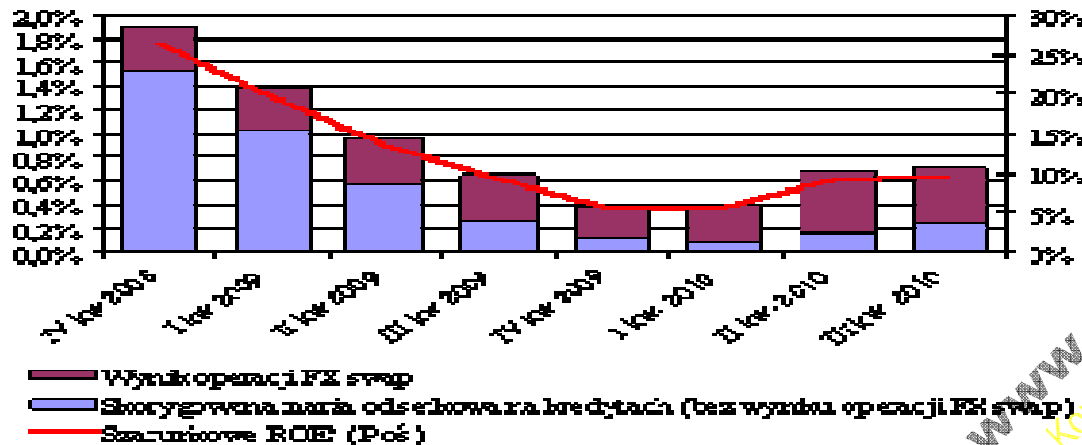
Płynność bieżąca sektora bankowego w Polsce (zmiany kwartalne w mln zł)

Jakość portfela kredytów mieszkaniowych w sześciu miastach w Polsce

Szacunkowa zyskowność kredytów mieszkaniowych dla banków w Polsce

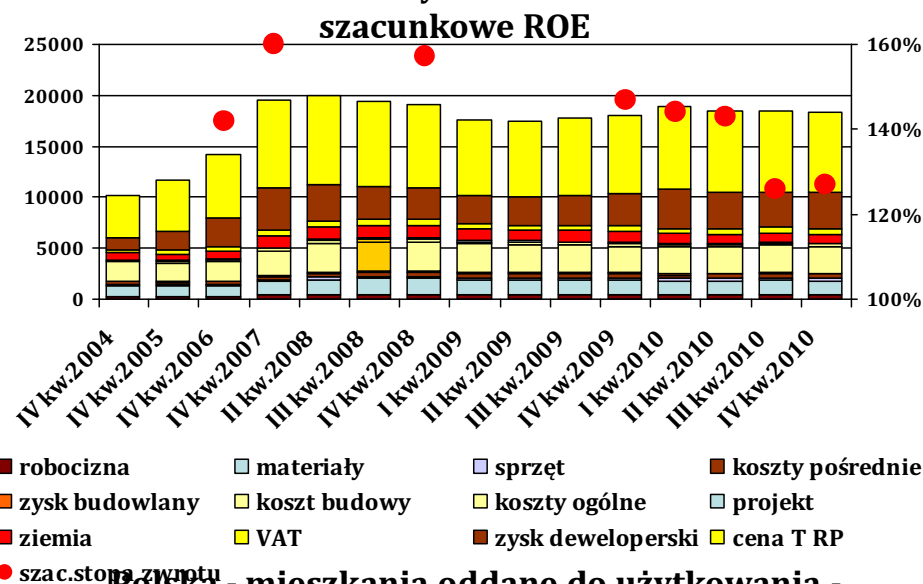

Źródło: NBP, BIK, GUS,

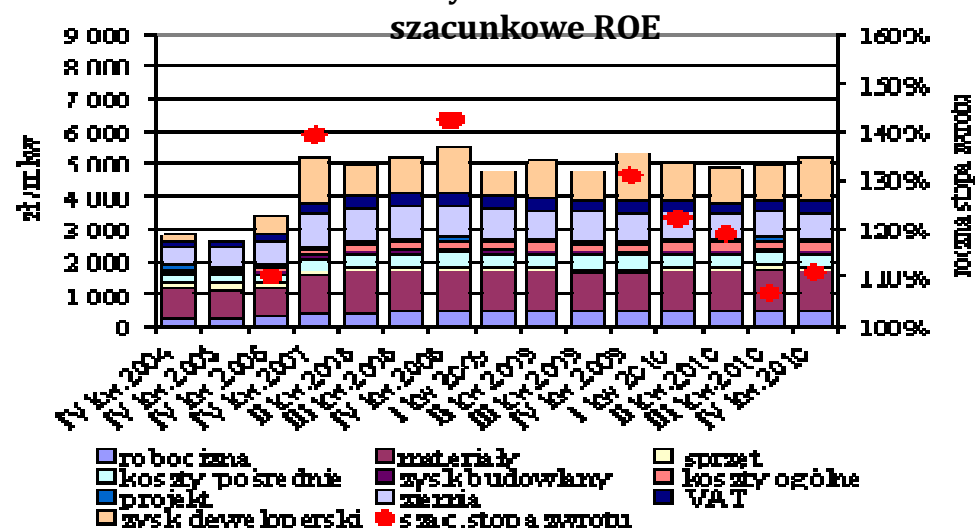
www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Nadal wysoka rentowność produkcji deweloperskiej, przy niższych rozmiarach budownictwa mieszkaniowego

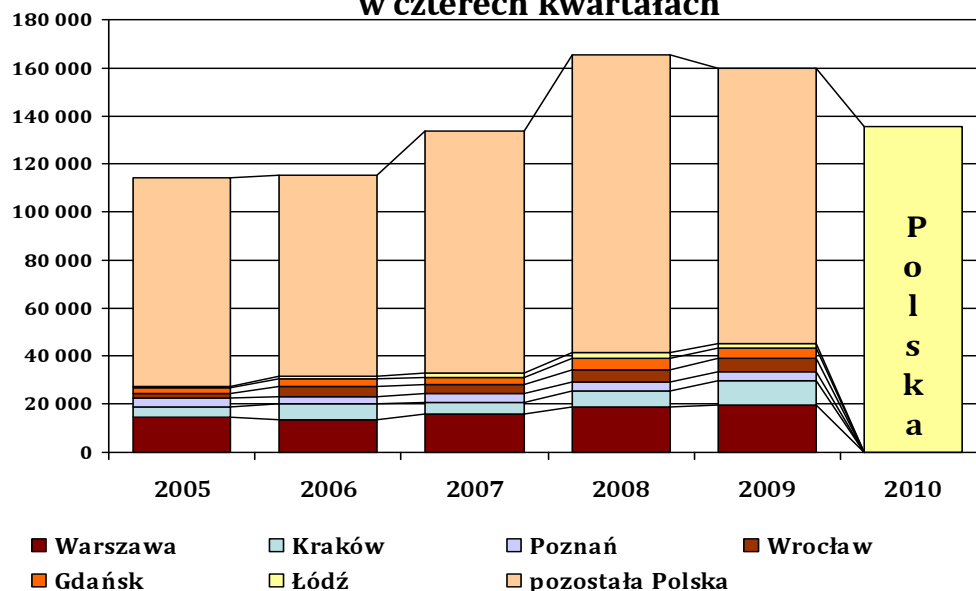
Warszawa - struktura ceny m kw. mieszkania oraz

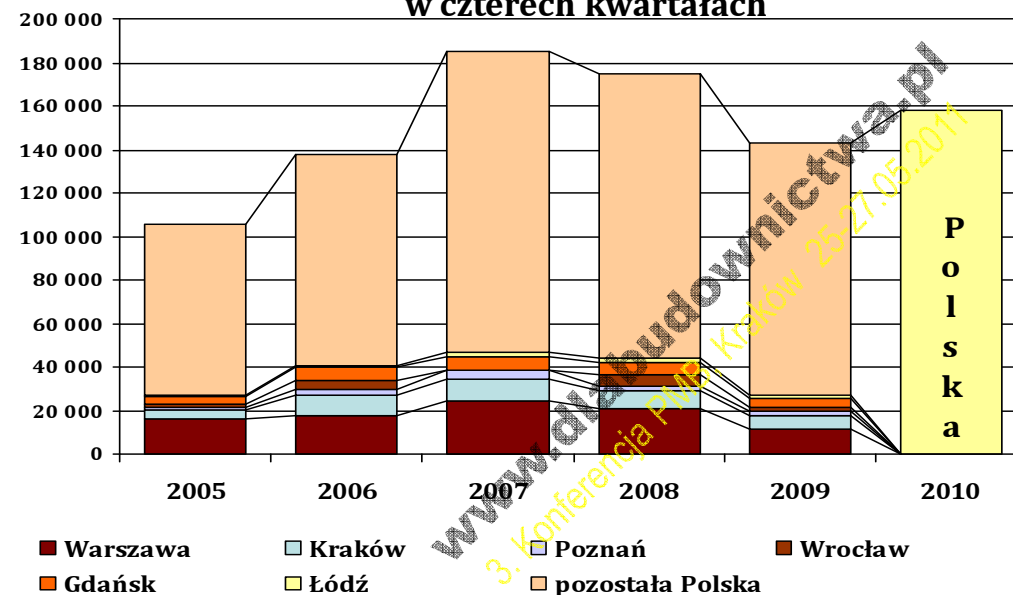
Łódź - struktura ceny m kw. mieszkania oraz

Polska - mieszkania oddane do użytkowania - w czterech kwartałach

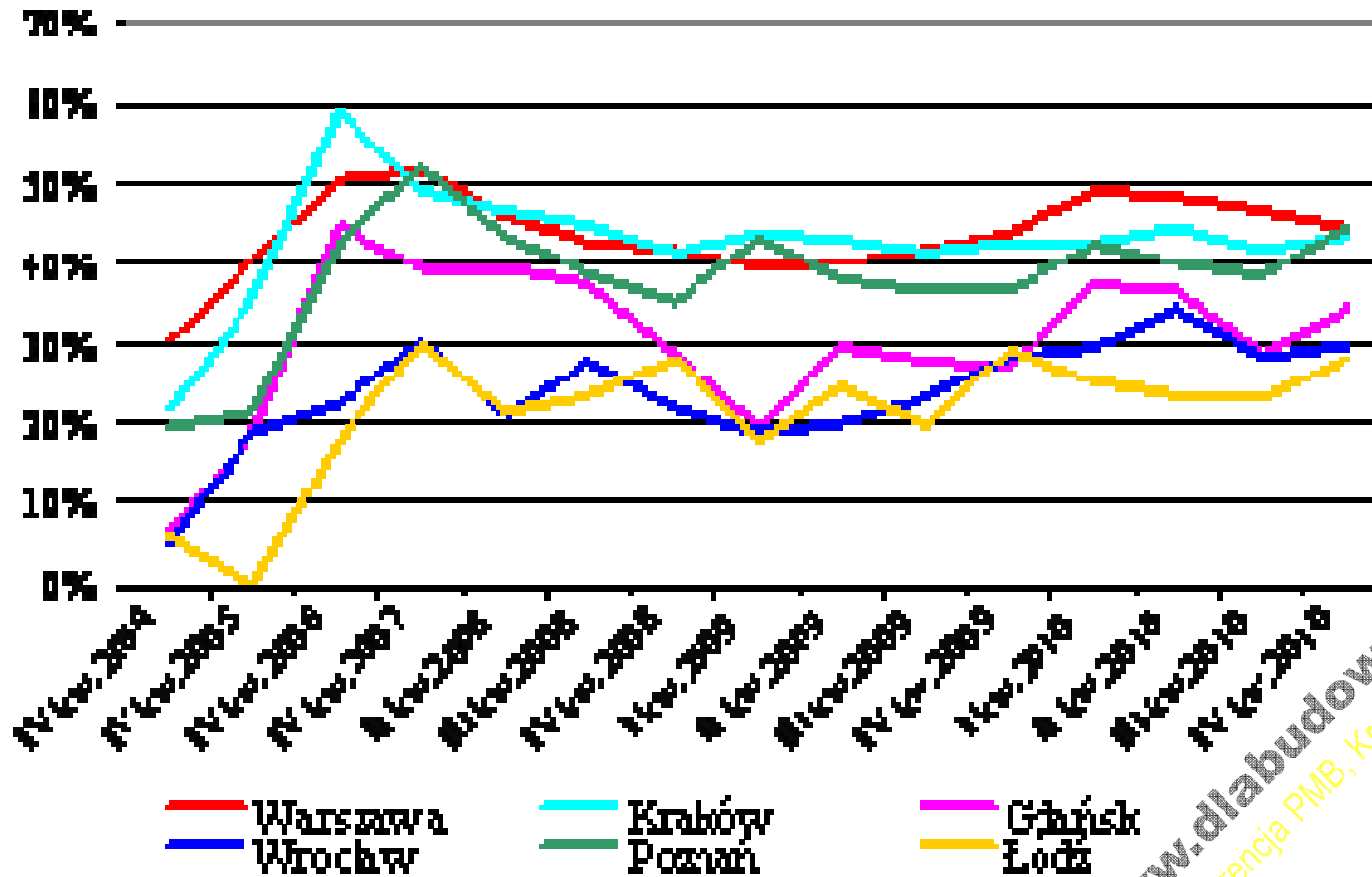

Polska - mieszkania, których budowę rozpoczęto - w czterech kwartałach

Marże zysku różnicowały się jednak znacząco w różnych miastach

Udział zysku deweloperskiego w cenie m kw. mieszkania w cenie transakcyjnej (RP)

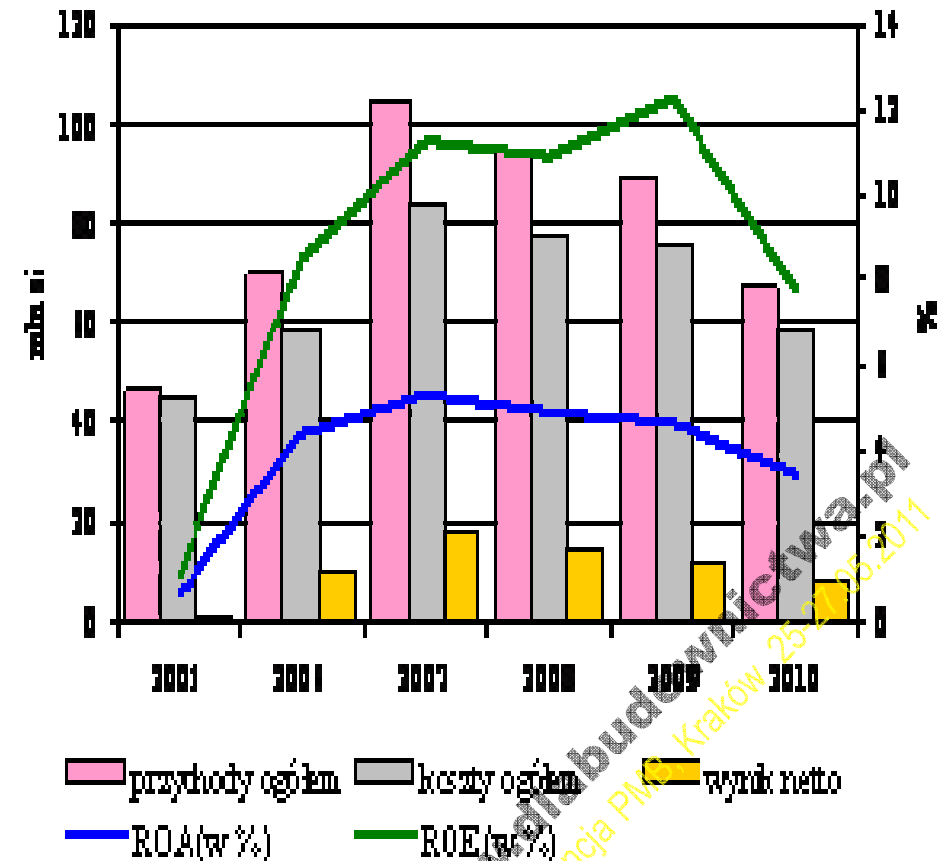
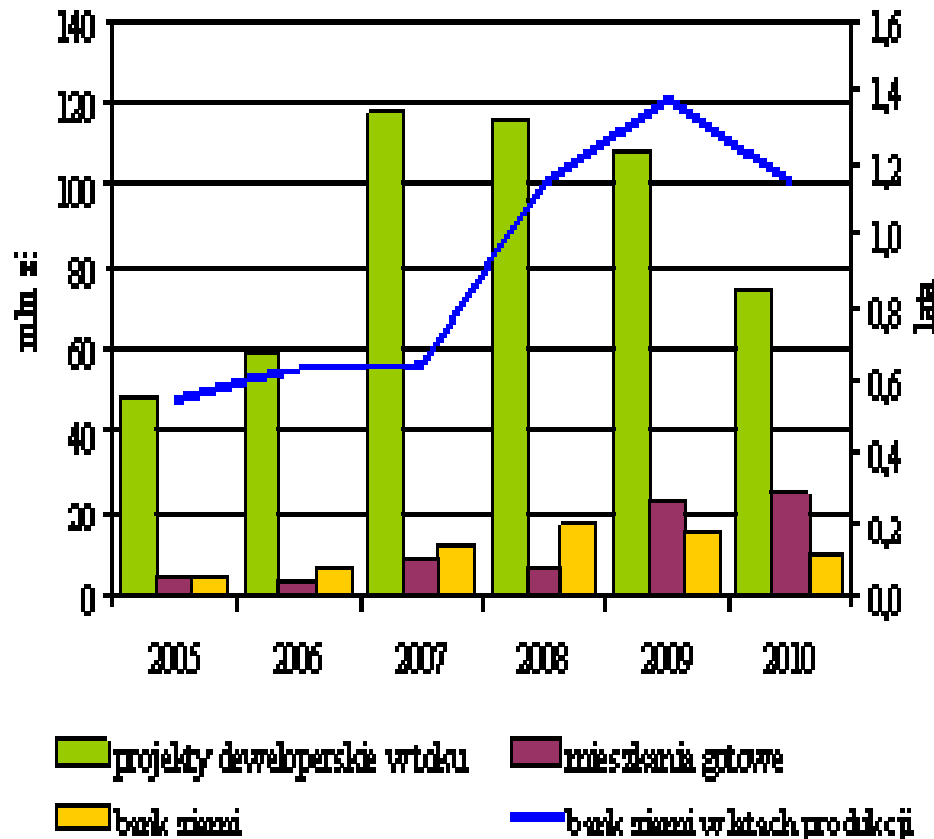
Źródło: szacunek własny na podstawie Sekocenbud.

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Sytuacja finansowa deweloperów nie jest zła, pomimo eskalacji kosztów

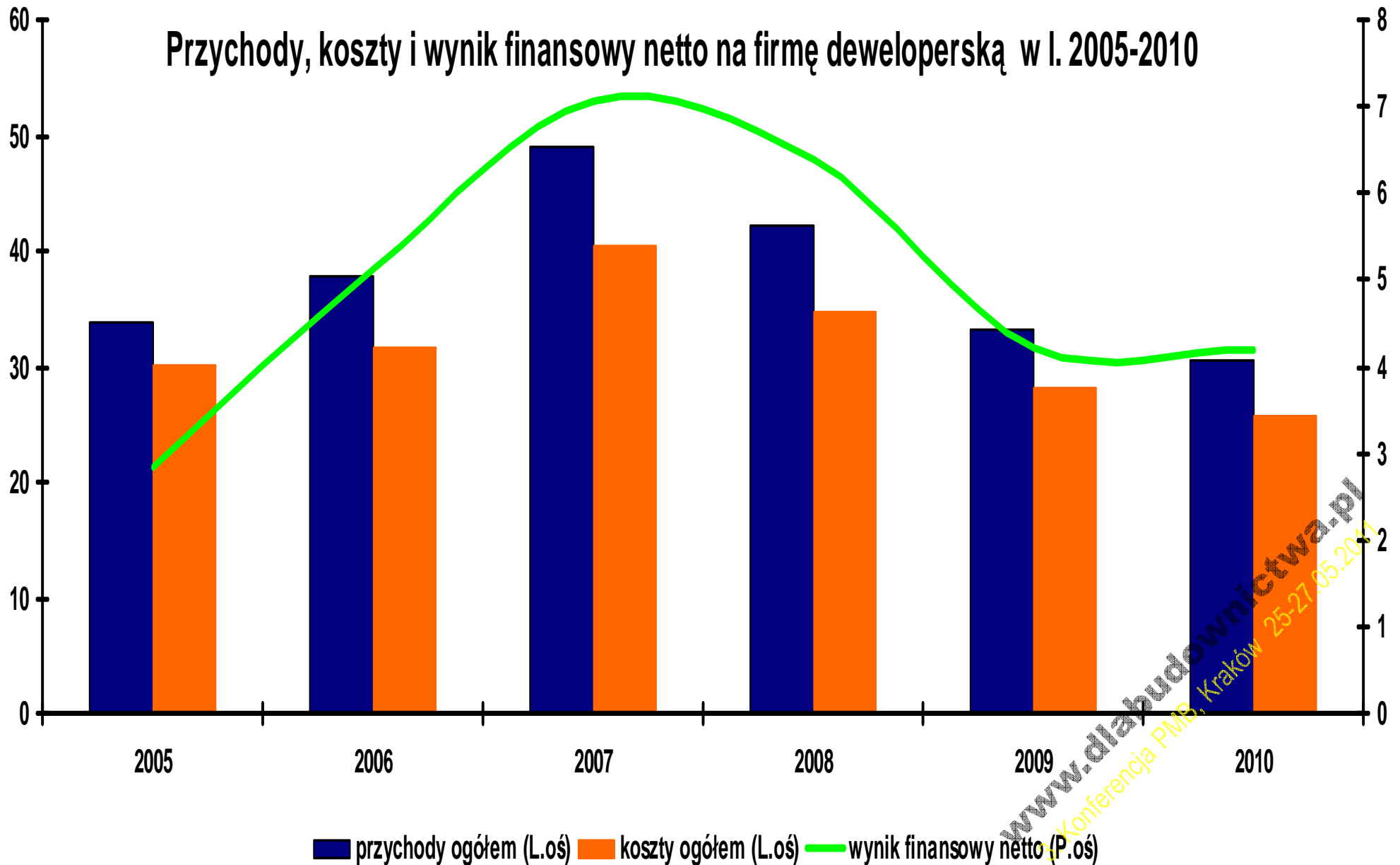
Sytuacja przeciętnej dużej firmy deweloperskiej po trzech kwartałach

Wskaźniki ekonomiczne przeciętnej dużej firmy deweloperskiej po trzech kwartałach

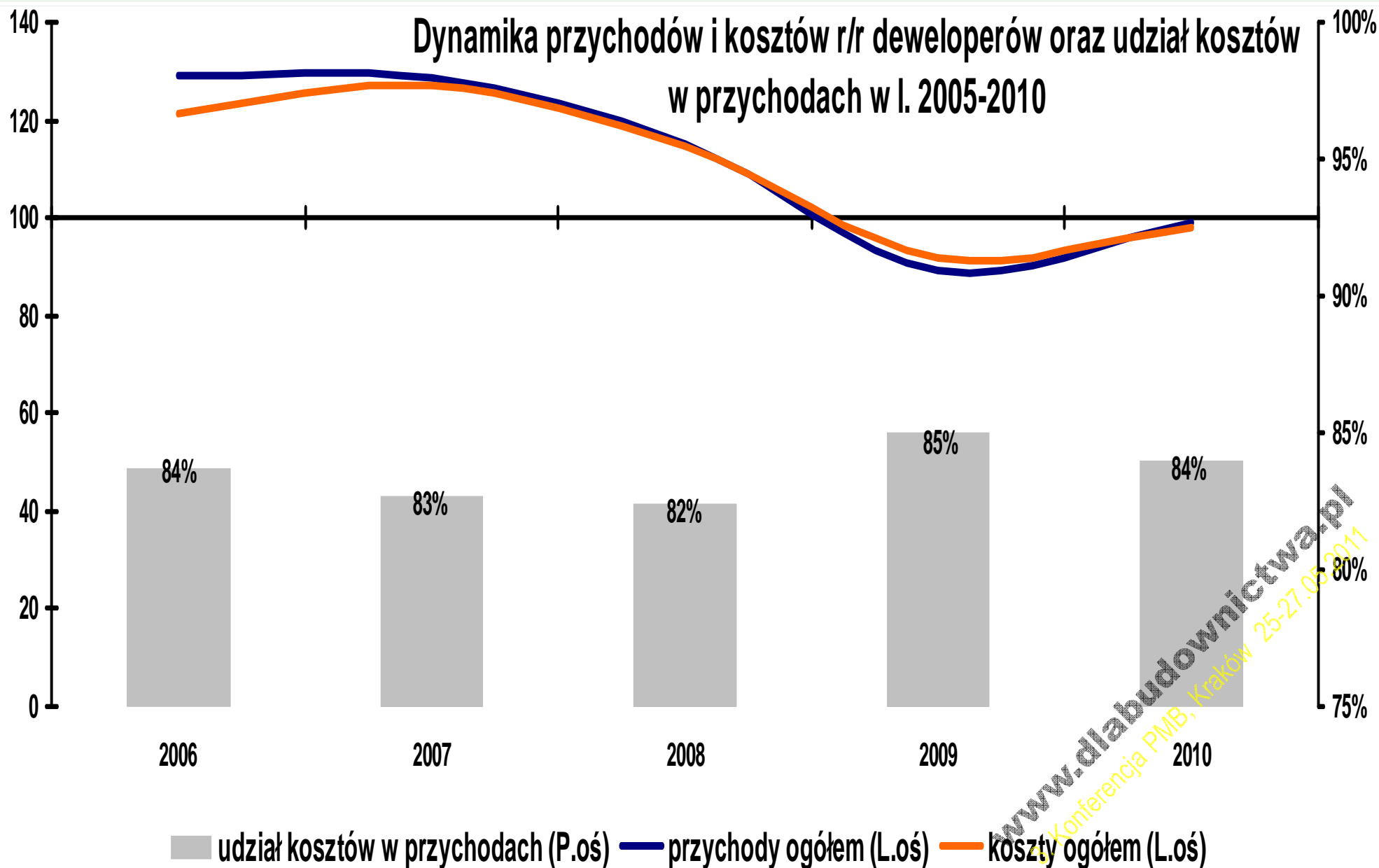

Źródło: NBP, GUS,

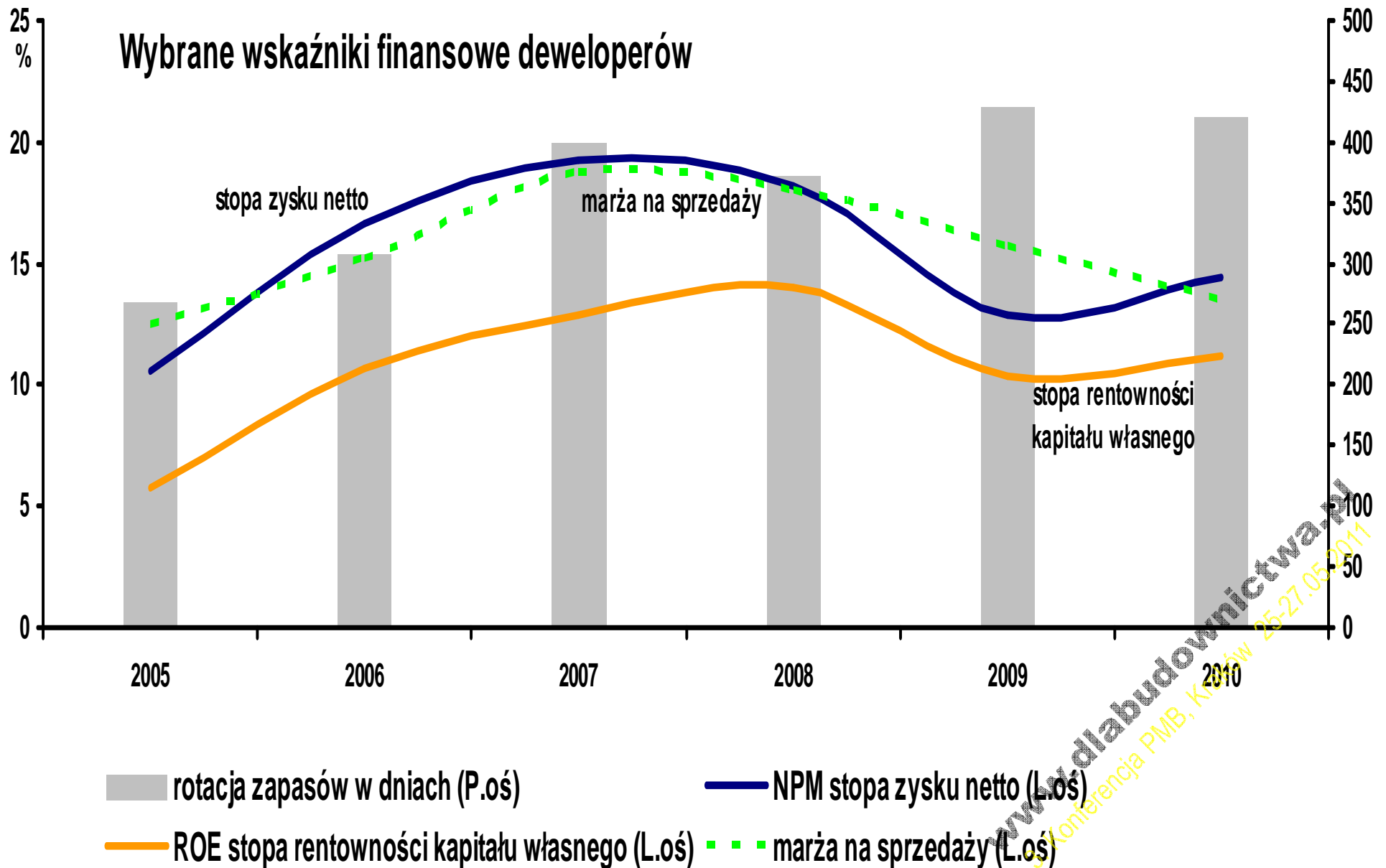
Najnowsze dane pokazują, że deweloperzy zgodnie z przypuszczeniami restrukturyzują firmy

I ograniczają nadmierne koszty

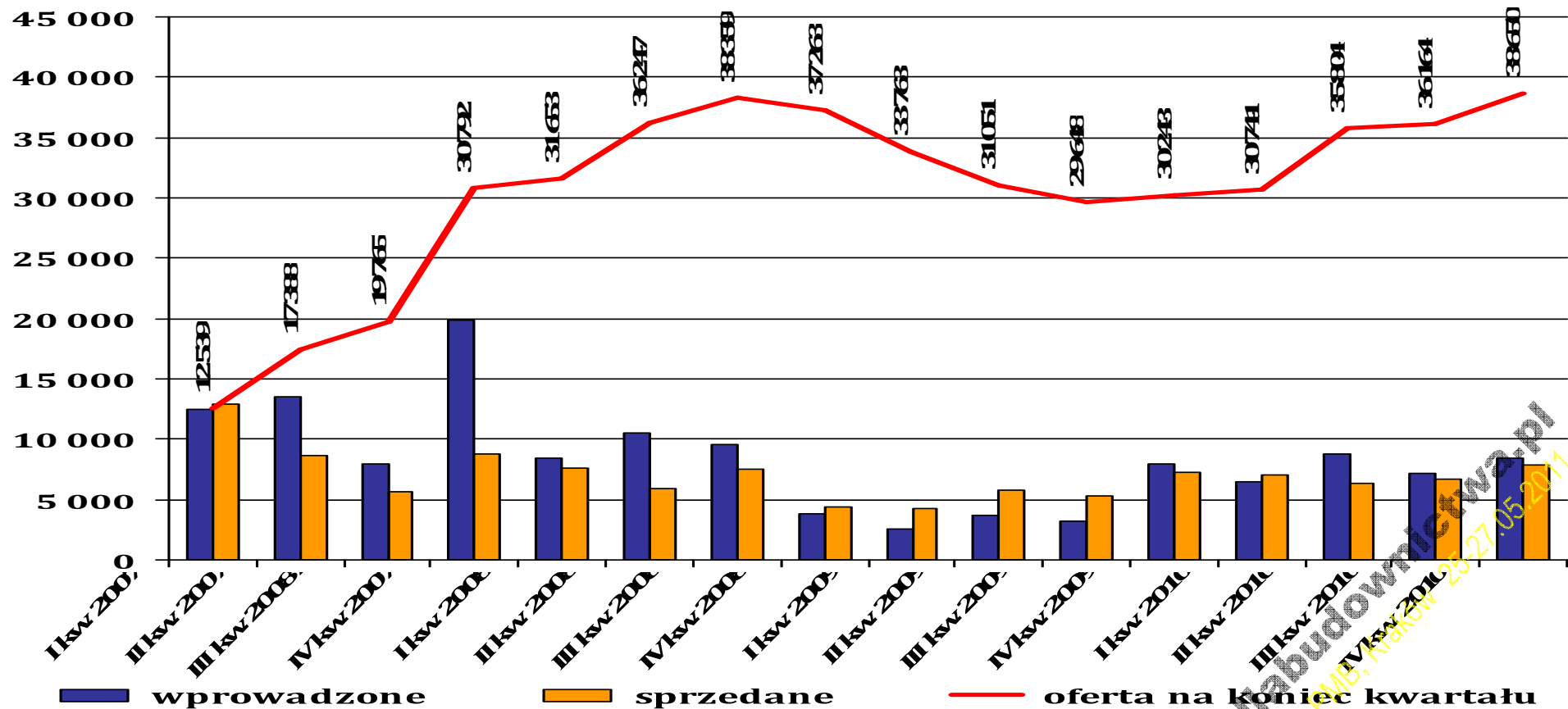
Poprawiając wskaźniki

Wysokie ceny stymulują deweloperów do nowych inwestycji, czego nie widać jeszcze w statystyce. Przy obecnych stopach i cenach rynek ich nie wchłonie - wywoła to presję na spadki cen.

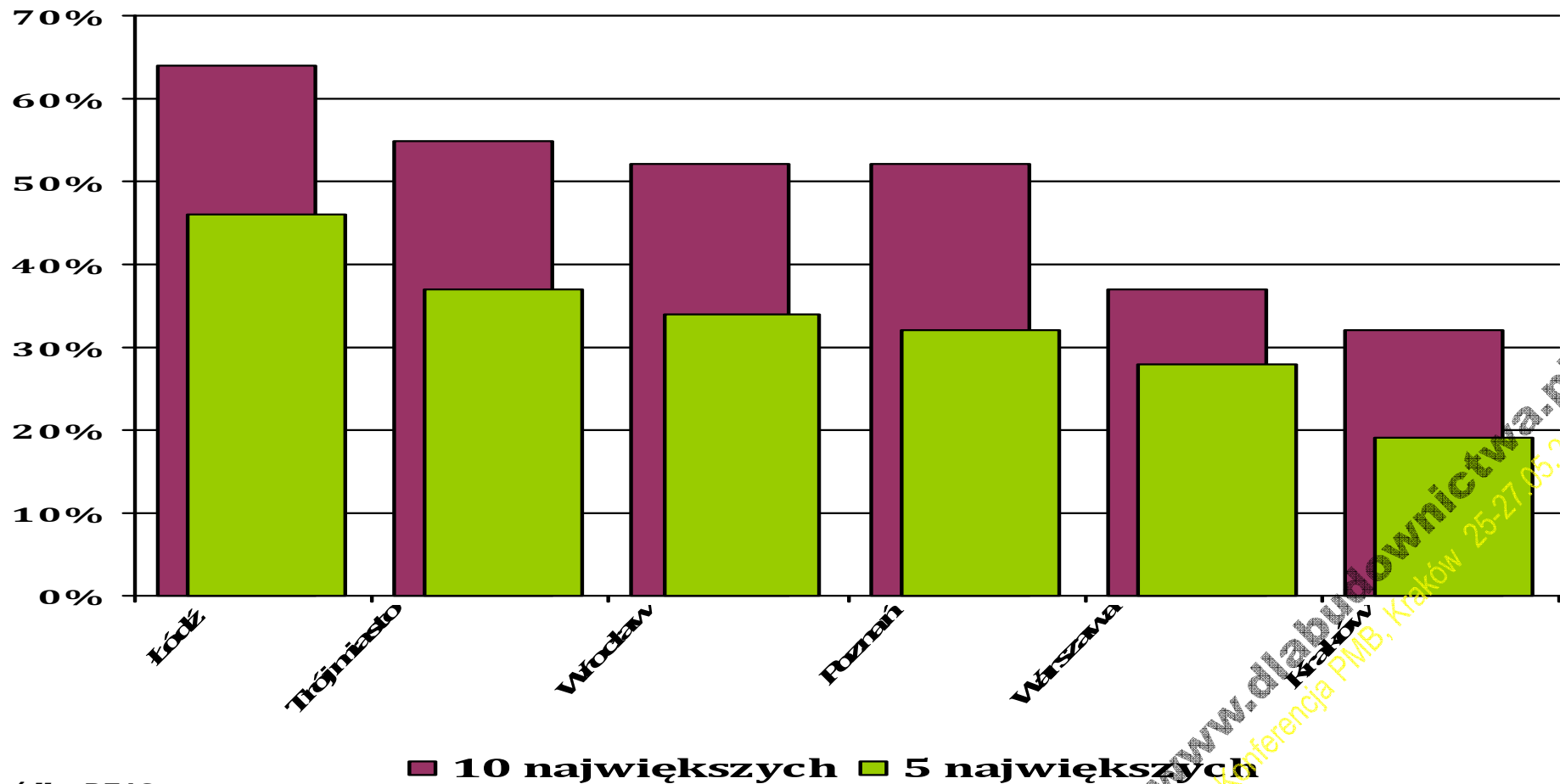
Liczba mieszkań wprowadzanych na rynek, sprzedanych i znajdujących się w ofercie w sześciu największych rynkach Polski

Źródło: REAS.

Czego nie powstrzyma znacząca koncentracja produkcji w największych miastach

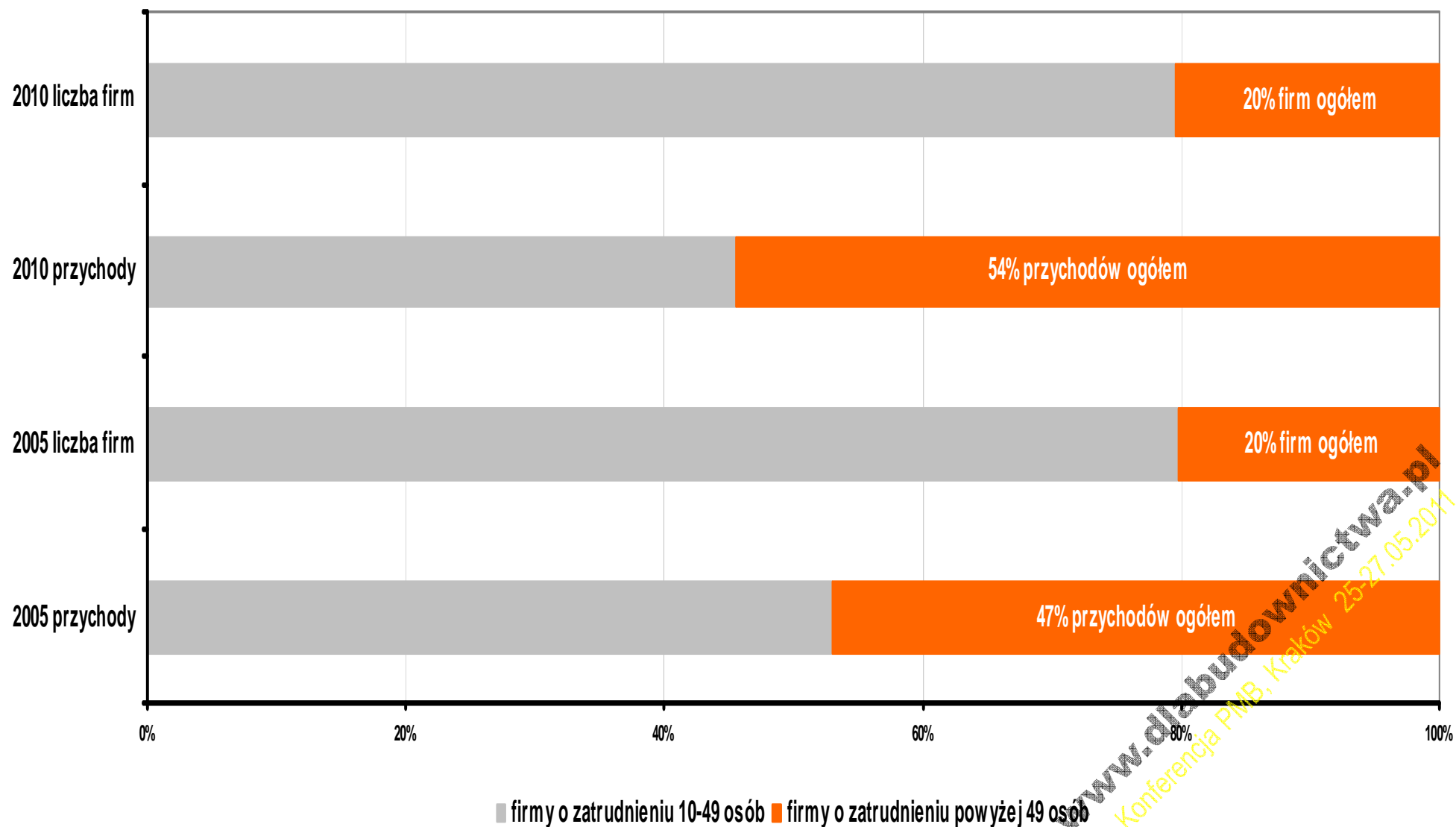
Koncentracja produkcji deweloperskiej na sześciu największych rynkach Polski w latach 2009-2010

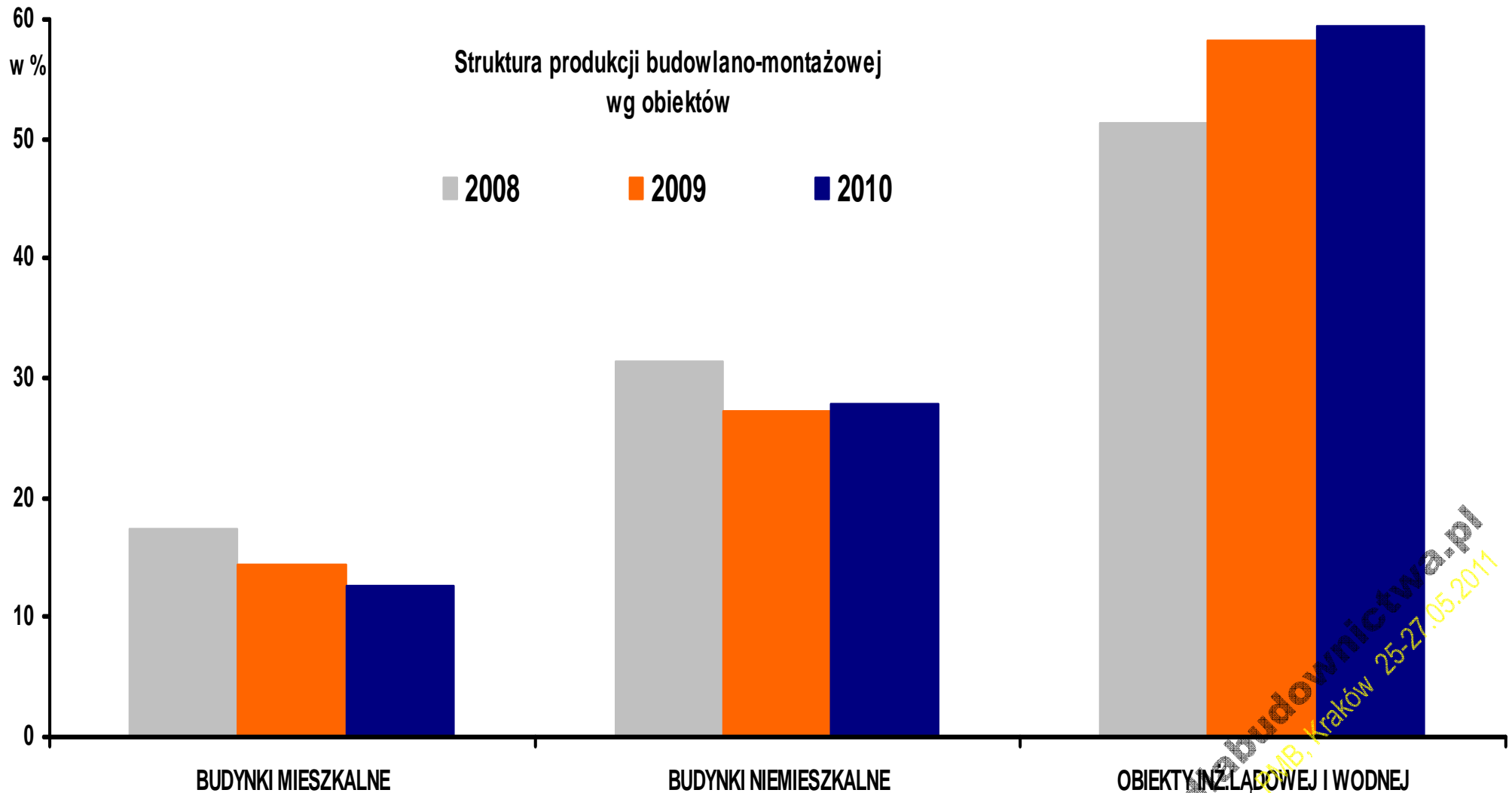
Źródło: REAS.

Która ma tendencję do wzrostu (10%)

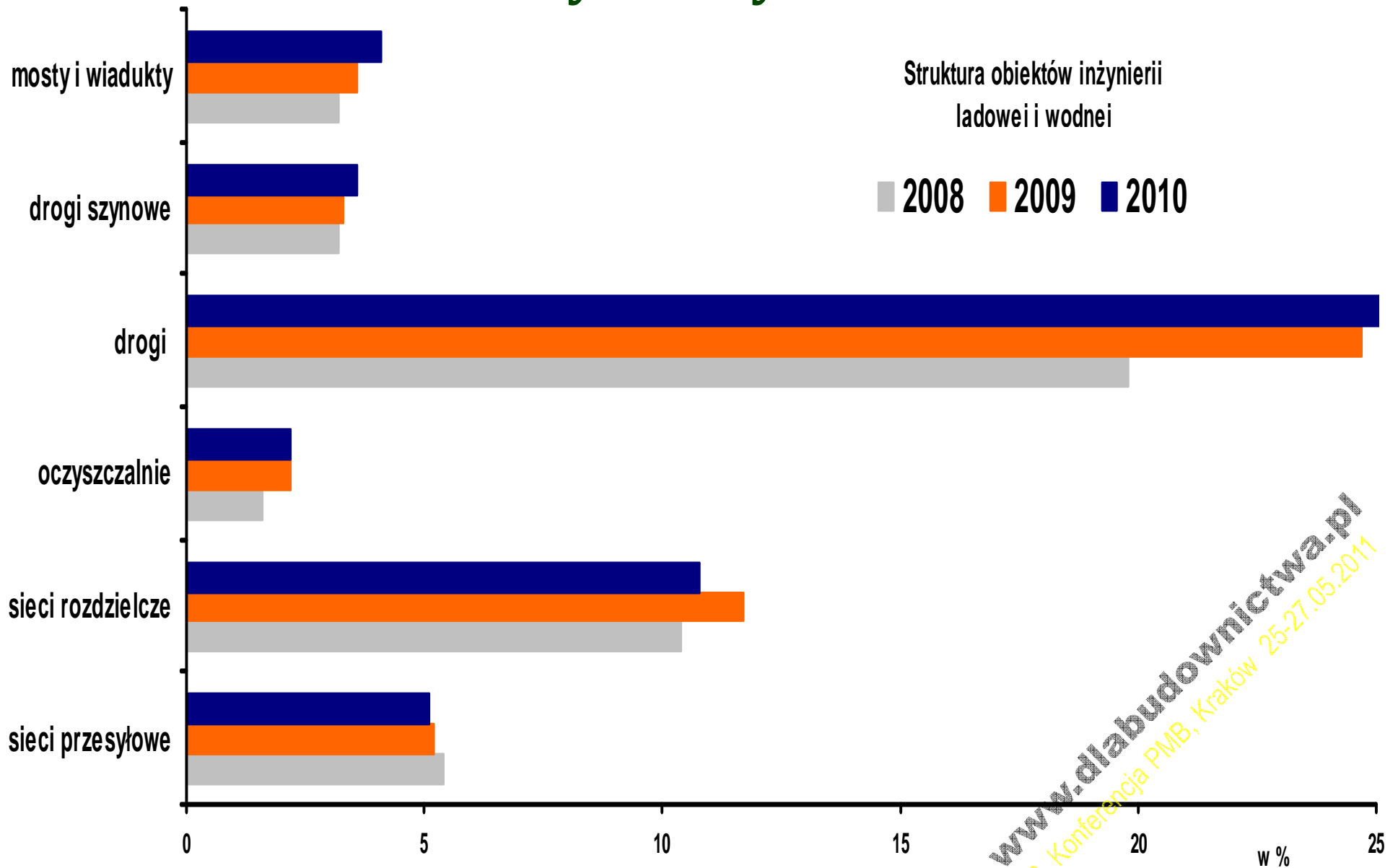
Przychody i liczba firm deweloperskich zależnie od wielkości zatrudnienia w firmie

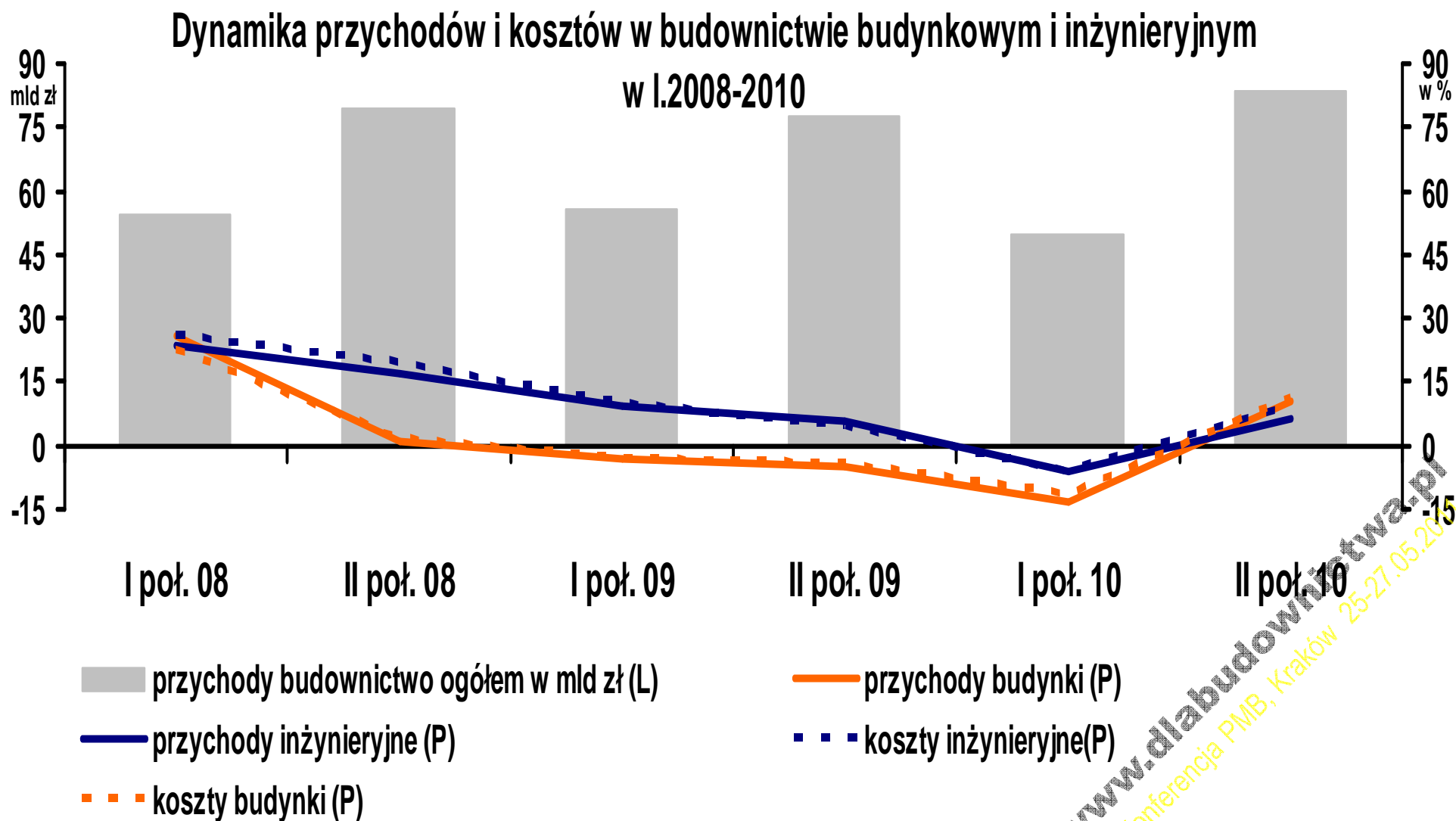
Dla sektora budowlanego największe znaczenie ma infrastruktura, budynki są drugorzędne

Podstawowe znaczenie ma program budowy dróg, który jest domeną decyzji politycznych a nie sił rynkowych

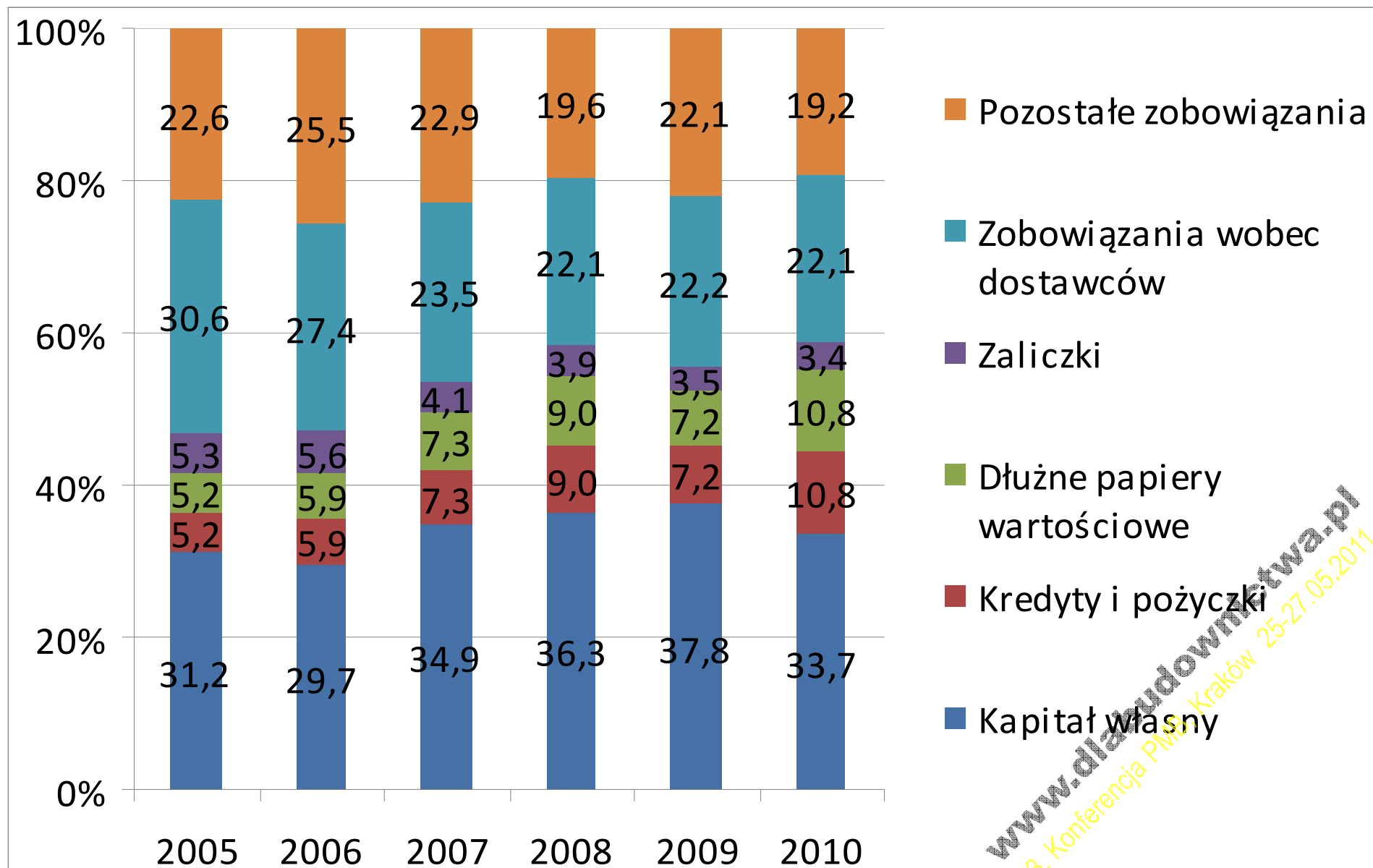

Niewielki spadkowy trend przychodów

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2010

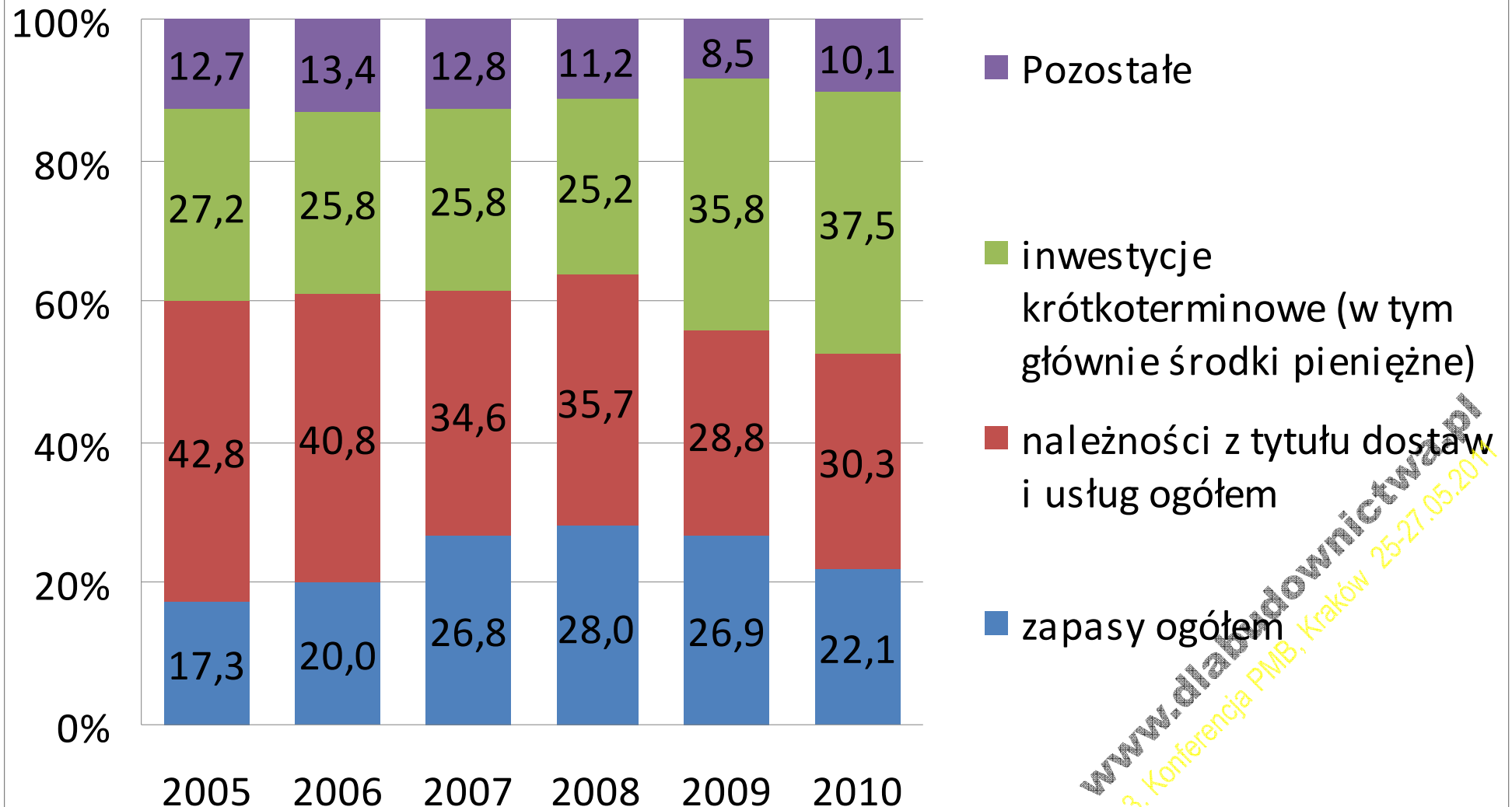
Firmy budowlane finansują się u dostawców, wzrost udział kredytów, pożyczek i papierów dłużnych, spadły kapitały własne

www.dlaBudownictwa.pl
 3. Konferencja PIMi Kraków 25-27.05.2011

Same dla odmiany w coraz większym stopniu finansują deweloperów, wobec problemów ze sprzedażą mieszkań. Znaczący wzrost udziału papierów wartościowych

Struktura aktywów obrotowych

W firmach deweloperskich ogólnie narasta zadłużenie, lecz zmienia się struktura

